

Onderwerp: Pestprotocol

Datum opgesteld: laatste update feb 2024

Opgesteld door: Marie-Jet

Dit pestprotocol heeft als doel:

“Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen - als er zich ongewenste situaties voordoen - elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!

Pesten op school

Pesten is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gevolgd met Vensters en Lib (leerling in beeld van Cito) Het lesaanbod komt uit Sociale Talenten.

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen, door alert te zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.
- Het onderwerp pesten moet met de kinderen bespreekbaar gemaakt worden, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer voorkomt, moet de school beschikken over een directe aanpak (pestprotocol).
- Wanneer de aanpak van het probleem niet het gewenste resultaat oplevert, is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig.
- De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, indien nodig, deskundigen raadplegen.
- Op school zijn de vertrouwenspersonen Marie-Jet Vollebergh en Mieke van der Heijden.

Als signalen van pesten steeds gebeuren bij hetzelfde kind en meerdere keren per week of dag is er sprake van structureel pesten.

De ander heeft daar last van en er is geen respect voor de ander. Dit in tegenstelling tot plagen, want dat gebeurt incidenteel.

Hoe gaan wij op de Emmaus om met pesten?

(preventieve aanpak)

- Hanteren van het gedragsprotocol.
- Aan het begin van het schooljaar besteden we schoolbreed aandacht aan regels en afspraken uit het gedragsprotocol “Zo doen wij dat hier”.
- Door het jaar vanuit SEO regelmatig een onderwerp over groepsvorming, specifiek de gouden en zilveren weken.
- De vertrouwenspersonen vragen in de Week tegen Pesten (sept) en de Dag tegen pesten (mrt) aandacht voor pesten en hun rol.
- Kinderen stellen samen met hun leerkracht een groepsdoel op, dat zichtbaar opgehangen kan worden in de groep.

- De kinderen gr 3 t/m 8 vullen de thermometer in en geven zo aan hoe zij zich voelen in de klas en tav leerkracht en klasgenoten. De leerkracht bespreekt bijzondere signalen met de leerling.
- Als voorloper van de thermometer wordt in gr 1-2 de sociale omgang geobserveerd adhv KIJK. Ook wordt de “doos met gevoelens” ingezet om sociale vaardigheden te bevorderen.
- Het invullen van Vensters / Lib wordt door leerlingen gedaan vanaf gr 6, minimaal 1 x per schooljaar. De uitslag komt in het groepsbegeleidingsplan, de bijzonderheden worden besproken in de groepsbespreking.
- De methode Sociale Talenten wordt in gr 3 t/m 8 om de week ingezet. In gr 1-2 wordt dit ingezet naar gelang de groep het nodig heeft.
- Twee keer per jaar wordt het sociogram afgenomen om met de verkregen informatie de sociale vaardigheden in de groep te verbeteren.

- De vertrouwenspersonen presenteren zich ieder jaar digitaal aan de gr 1 t/m 8 rond een thema van de dag en de week-tegen-pestten.
- Onderwerpen zoals:
  - veiligheid
  - omgaan met elkaar
  - rollen in een groep
- Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouders is van groot belang.
- Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over
  - de omgang met elkaar
  - waar verschillen worden gewaardeerd
  - waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.
- Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen worden niet geaccepteerd.
- Leerkrachten, ouders en leerlingen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Tijdens het ontmoetingsmoment begin schooljaar delen de leerkrachten de gedragsafspraken met ouders.

Protocol

- Emmaus hanteert een gedragsprotocol, opgesteld nav input door het team gegeven tijdens gezamenlijk overleg op studiedagen.
- Het gedragsprotocol is opgesteld met schoolbrede afspraken in [Gedragsprotocol "Zo doen wij dat hier"](#).

- Er is een protocol Filios, schorsen en verwijderen bij agressie, geweld, seksuele intimidatie, wanneer ongewenst gedrag door blijft gaan.
- Filios en Emmaus hanteren het veiligheidsplan en de meldcode huiselijk geweld.

Belangrijke regels bij het hanteren van het pestprotocol:

Regel 1:

Een belangrijke regel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de gr 1-2 brengen we dit kinderen al bij: Je mag niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken. Deze regel geldt ook voor de ouders van alle kinderen.

Regel 2:

Een tweede regel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor de goede sfeer in de groep.

Regel 3:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Samen met de leerkracht(en) wordt naar een oplossing gezocht en wordt actie ondernomen.

Wat doen we als

Er gesignaleerd wordt (door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht) dat een leerling wordt gepest

- De leerkracht voert een verhelderingsgesprek met de partijen en probeert samen de pesterijen op te lossen en afspraken te maken.
- Bij voortduren van het pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en voert de afgesproken consequenties uit en heeft aandacht voor het slachtoffer.
- Bij pestgedrag worden de ouders (van pester en gepeste) op de hoogte gebracht. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten

- De leerkracht stelt een algemeen probleem aan de orde in de groep om zo het probleem te achterhalen.
- De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

- Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld, als GGD, schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstraining.

Hoe begeleiden we

De gepeste leerling:

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We bespreken hoe de leerling zelf reageert, wat de leerling doet voor, tijdens en na het pesten, wat anders kan.
- We zoeken uit welke oplossing het kind zelf wil.
- We praten met de ouders van het kind (en de ouders van de pester).
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het kind te overbeschermen.
- We schakelen als nodig, in overleg met ouders, externe hulp in als: jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, sociale vaardigheidstraining. Ook interne medewerkers zoals collega-leerkrachten, IB-er, directeur, vertrouwenspersoon kunnen worden ingeschakeld.

De pester:

- We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- We schakelen als nodig, in overleg met ouders interne of externe hulp in als: contactpersoon, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, sociale vaardigheidstraining.
- We laten excuses aanbieden.
- We blijven het (pest)gedrag volgen, spreken bij herhaling de pester weer aan en voeren afgesproken consequenties uit:
  - opstel: hoe ervaart de ander jouw gedrag?
  - kind later naar huis in overleg met de ouders
  - alle activiteiten vastleggen in het dossier om ontkenning te voorkomen.

Meelopers:

- hij/zij is medeplichtig
- blijft op afstand
- doet niets om het pesten te stoppen
- hij/zij neemt het niet op voor het slachtoffer.
- Hij/zij lacht mee, omdat hij bang is zelf gepest te worden
- We maken dit bespreekbaar.

De grote groep:

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat “meedoen” met de pester meestal kan leiden tot verergeren van het probleem.
- Meelopers worden aangesproken.
- De meeloper zien we als passieve pester. Informatie over “pestgedrag” valt niet onder klikken.
- Herhaling van omgangs- en gedragsregels (eventueel een pestproject).
- We laten inzien wat het effect is van zijn/haar gedrag voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, interne of externe hulp in zoals: contactpersoon, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, sociale vaardigheidstrainingen.

De ouders van de gepeste kinderen:

- Houdt de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

De ouders van de pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houdt rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan, corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag.
- Leer uw kind voor anderen en voor zichzelf op te komen.

Stappenplan Pestprotocol

Wat is er gebeurd?	Wat doen we eraan?	Door wie?
De pester		
Enmalig pestgedrag	Gesprek over regels en afspraken, de consequenties.. De pester gaat met de gepeste in gesprek met de leerkracht / contactpersoon. Besproken wordt hoe je je gedrag kan veranderen. Kun je dit alleen of heb je er hulp bij nodig (denk aan contactpersoon). Er wordt een afspraak gemaakt over de veranderingsaanpak. Tijdstermijn + evaluatie.	Leerkracht / contactpersoon
Pesten herhaalt zich	Terugkomen op de afspraak. Nieuwe afspraken maken + controle door leerkracht en/of contactpersoon. Tijdstermijn + evaluatie. De ouders van de pester worden op de hoogte gebracht.	Leerkracht / contactpersoon
Pesten blijft doorgaan	De ouders/verzorgers van de pester op de hoogte brengen. Afspraken met de ouders en kind. Tijdstermijn en evaluatie.	Leerkracht / contactpersoon, IB en directie.
Pestgedrag blijft gehandhaafd, geen verbetering merkbaar.	Gesprek met ouders en kind over de te nemen stappen. Externe hulp als schoolmaatschappelijk werk, GGD, bureau jeugdzorg, training. Sancties vaststellen als dit niet nagekomen wordt.	Leerkracht en contactpersoon IB en directie.
De gepeste		
Enmalig pestgedrag	Medeleven tonen. Gesprek over regels, afspraken en eigen gedrag. De gepeste gaat met de pester met leerkracht / contactpersoon in gesprek. Er worden afspraken gemaakt over veranderingsaanpak tussen gepeste en pester, laat de kinderen zelf oplossingen zoeken. Tijdstermijn + evaluatie.	Leerkracht / contactpersoon
Pesten herhaalt zich	Terugkomen op de afspraak. Nieuwe afspraken maken + controle door leerkracht en/of contactpersoon. Tijdstermijn + evaluatie. De ouders van de pester op de hoogte brengen.	Leerkracht / contactpersoon
Pesten blijft doorgaan	De ouders van de gepeste op de hoogte brengen van de stappen van school. Afspraken met de ouders en gepeste kind. Tijdstermijn en evaluatie.	Leerkracht / contactpersoon, IB en directie.

Pestgedrag blijft, geen verbetering merkbaar.	Voortgang begeleiding bespreken met de ouders. Externe hulp als schoolmaatschappelijk werk, GGD, bureau jeugdzorg, training.	Leerkracht / contactpersoon, IB en directie.
De meelopers		
Eenmalig meelopen	Gesprek over regels en afspraken. De meeloper gaat met de leerkracht in gesprek, hoe je je gedrag kan veranderen. Kun je dit alleen of heb je er hulp bij nodig (denk aan contactpersoon). Er wordt een afspraak gemaakt over de veranderingsaanpak Tijdstermijn + evaluatie.	Leerkracht / contactpersoon
Pesten herhaalt zich	Eerst individueel gesprek met de meelopers. Groepsgesprek met de meelopers + de pester. Afspraken maken over de veranderingsaanpak. Tijdstermijn en evaluatie.	Leerkracht / contactpersoon
Pesten blijft doorgaan	De ouders van de meelopers en pester op de hoogte brengen. Afspraken met de ouders en kinderen. Tijdstermijn en evaluatie.	Leerkracht / contactpersoon, IB en directie.
Pestgedrag blijft geen verbetering merkbaar.	Pestproject in de klas. Eventueel ouderavond.	Leerkracht en contactpersoon IB en directie.
De ouders van meelopers en andere kinderen		
Rol van de ouders	Als de ouders van de gepeste kinderen en ouders van alle kinderen.	Ouders